

Nr 1 mars 2008 • Medlemstidning för Riksförbundet VISIR

Alexandra Pascalidou, debattör i bland annat Metro, programledare i P1 och författare skriver på sidan 6 om Döden i en liten ask.

"Inbjudan/Kallelse till Riksförbundet VISIRs förbundsmöte 2008 , lördag - söndag den 17 - 18 maj i Mora. Program, och övrig information kan erhållas från kansliet. Alla medlemmar hälsas varmt välkomna!"

Nästa nr av VISIR Aktuell kommer i juni 2008. Välkomna med idéer, text och bilder till kansliet, före 20 maj 2008

Kom till riksförbundet VISIRs förbundsmöte 17 - 18 maj i Mora

Förbundsordföranden har ordet:

FOLKHÄLSOMINISTER

MARIA LARSSON har deklarerat att barnen har rätt till en rökfri och tobaksfri uppväxtmiljö. Man har nog tidigare i många år anat vikten av detta för barnens framtida hälsa, men inte haft tillräckligt med handfasta statistiska bevis för att kunna hävda det med kraft. Vår medlem och specialist i barn- och allergisjukdomar, docent Eivor Svenonius, var tidigt ute med att föredra och beskriva flera fall som styrkte dessa farhågor.

I sin nyligen framlagda avhandling visar överläkaren och specialisten i barnsjukdomar Eva Lannerö statistiskt att blivande mödrars rökning före barnets födsel är en riskfaktor för pipande och rosslande andning upp till fyra års ålder. Utsätts barn för passiv rökning, det vill säga vistas i rökiga lokaler, ökas risken för överkänslighet av damm och andra partiklar som inandas inomhus och för ämnen i födan som framkallar överkänslighetsreaktioner.

Dessa direkta sjukdomsyttningar kan tyckas vara illa nog. Men en större fara på sikt är att nikotinbehovet väcks hos barnen med alla de hälsofaror som tobaksbruket för med sig för växande och vuxna individer. I ett engelskt TV-program om narkotika, som visades nyligen i svensk TV, beskrevs nikotin som den fjärde farligaste drogen för hälsan efter heroin som nummer ett. Nikotin borde logiskt enligt alla farmako-

logiska normer officiellt klassas som narkotika i Sverige med alla de begränsningar i tillgänglighet som det innebär.

Detta har tyvärr visat sig vara politiskt omöjligt hittills. Smittskyddslagstiftningen med dess inskränkningar i den individuella friheten har allmänt kunnat accepteras, då man fruktat de akuta förloppen av sedan århundraden kända smittosamma sjukdomar och därmed insett deras fara för folkhälsan.

Tobaksbrukets hälsoskador har med sin smygande karaktär lättare fördragits och fått vika för vad man uppfattar som en omedelbar behovstillfredsställelse och friheten och rätten till denna. Dessutom tillkommer att nikotinet narkotiska egenskaper ger ett beroende. Man tror man kan sluta när man märker att man inte mår bra, men många människor kan inte sluta av egen kraft. Det gamla uttrycket att "Världen vill låta sig bedra" passar bra in i denna bild.

En förklaring till det politiska motståndet till att narkotikaklassa nikotin i tobaksvaror är den utbredda användningen. Inget politiskt parti vill ta risken av att förlora en stor procent av sina väljare och därmed politiskt inflytande.

Emellertid har det skett en visserligen långsam men ändå obestridlig förändring i attity-

Bengt Rosengren,
förbundsordförande i VISIR.
e-post: bengt.rosengren@spray.se

den mot tobaksbruk. Under tyngden av en massiv information om hälsofarorna har motståndet vunnit allt mer terräng. Idag inger inte bilder av en rökande politiker lugn, tillit och förtroende. En barnläkare med cigaretten eller cigarren i handen kan inte längre framstå som "barnens vän". Den minskade förekomsten av rökning talar också sitt tydliga språk.

Ännu verkar målet avlägset till att nikotinet placeras och klassas där det hör hemma för att skydda det uppväxande släktet: till kategorin narkotika. Dit är det dock väl värt att kämpa.

Bengt Rosengren

VISIR-Aktuellt/Friskare liv är medlemstidning för Riksförbundet VISIR.

Utkommer med fyra nummer per år. Ansvarig utgivare: **Arne Stråby**, arne.straby@telia.com

Adressen till Riksförbundet VISIR: Hälsans Hus, Fjällgatan 23A, 116 28 Stockholm

Tel 08-591 282 11, Hemsida: www.visir.a.se E-post: visir@telia.com

Förbundsordförande: **Bengt Rosengren**, bengt.rosengren@spray.se

Grafisk produktion: **Asken media**, 0708- 87 16 17 Material per post till

Asken media, Box 126, 429 23 Kullavik. E-post: kjell@askenmedia.se

Tryck: Tryckkedjan, Mölndal 2005. ISSN 0282-0617

TOBAKSAKTA PÅ NÄTET

- och mannen bakom dem...

Jag skrev i VISIR-aktuellt sist om boken "Livräddarna", som hyllar Margaretha Haglund och Paul Nordgren för deras insatser i arbetet mot tobaksbruket. Det är Carl-Olof Rydén som har skrivit den på uppdrag av Yrkesföreningar mot tobak.

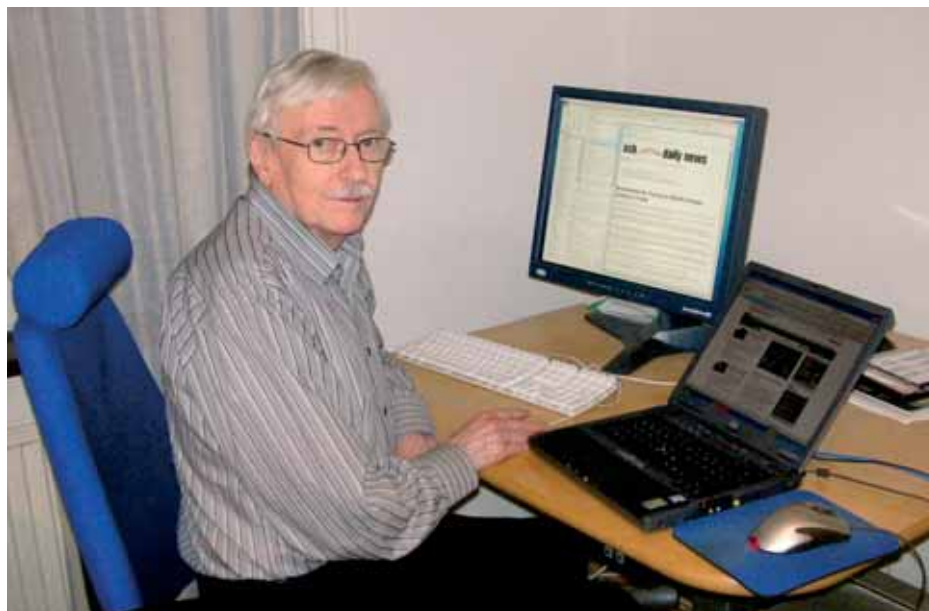
Många känner Carl-Olof Rydén som tobaksinformatör, kanske särskilt för sajten www.tobaksakta.org som finns på Internet. Han har skött den från starten 1997 fram till 2006, då han lämnade över till en yngre kraft, Helene Wallskär. Men han har kvar en fot där än och vikarierar ibland för Helene.

Med tanken att presentera Carl-Olof lite närmare för VISIR-aktuells läsare har jag träffat honom hemma i Solna där han bor. Han får berätta lite om sin långa verksamhet som journalist och informatör.

- Jag är uppväxt i Småland och kom till Stockholm 1960. Då arbetade jag på Expressen ett par år. Sedan fick jag ett stipendium och for till Sydamerika. Det var genom the Experiment in International Living, en organisation som arbetar för förståelse mellan folken genom att man får leva en tid i ett annat land och dela vardagslivet i vanliga människors hem. Jag har också bott i Japan, Tyskland och Frankrike kortare perioder genom the Experiment.

- När jag kom hem igen fick jag jobb på Aftonbladet och var kvar där ganska länge, nästan 27 år. Under tiden på Aftonbladet var jag utrikeskorrespondent i några år, 1968-69 i New York och 1977-79 i Paris. Man får vidgade perspektiv på tillvaron när man bor utomlands. Jag bevakade på plats även ett par av krigen i Mellanöstern.

- Från tiden i USA minns jag särskilt ett reportage jag gjorde om lantarbete i Kalifornien. Det var mexikanska invandrare som arbetade med sal-ladsplöckning under närmast slavlik

nande förhållanden. Det väckte stor uppmärksamhet här hemma och resulterade i att Transport i Sverige blockerade hanteringen av amerikansk isbergssallad.

- Åren 1984-85 var jag ordförande i journalistklubben på Aftonbladet. Det var ett heltidsjobb att förhandla och informera i stället för att skriva i tidningen. Under den tiden genomförde vi rökförbud på centralredaktionen. Vi hade det stöd som behövdes i kungörelsen från Arbetarskyddsstyrelsen, som du och några andra hade utarbetat. Den var det stöd vi behövde. Jag har aldrig rökt själv, men på tidningarna rökte man förr så mycket mer.

- 1989 fick jag ett erbjudande från Göran Persson att bli informationssekreterare hos honom, han hade just blivit skolminister då. Jag var där över ett år. Det var lärorikt att jobba en tid i regeringskansliet. Sedan kom jag upp till Luleå som administrativ chefredaktör för Norrländska Socialdemokraten åren 1990-91.

- Efter det flyttade jag tillbaka till Stockholm och arbetade som frilans. Det blev mera tobak och hälsa då, för jag gjorde en hel del jobb åt Cancerfonden. Jag var bland annat redaktör för deras tidning "Rädda livet" under några år. Nätverket för tobaksprevention fanns då, jag kom med där och efterträdde Carl-Östen Nordmark som

sammankallande.

- Det var Britt-Marie Lindblad vid Cancerfonden och Göran Boëthius i Läkare mot tobak som bad mig göra en sajt på nätet med tobaksinformation. Det var 1997 och kändes intressant. Jag hade nått pensionsåldern då, och det kändes bra att fortsätta jobba med något angeläget men inte på heltid. Jag föreslog själv namnet Tobaksakta, som blev www.tobaksakta.org som adress på nätet.

- Där finns vi fortfarande. Helene Wallskär efterträdde mig 2006, men jag vikarierar för henne ibland. Därför följer jag fortfarande med vad som händer på tobaksfronten genom att bevaka ett antal internationella sajter, framför allt medicinska tidskrifter.

Ja, jag känner det själv: när man arbetar mot tobaksbruket måste man vara uppdaterad. Och där är www.tobaksakta.org ett stort hjälpmedel. Vi tackar Carl-Olof för allt han har gjort på det området. Vi bör lägga till att han 2005 fick en välförtjänt uppskattning för sitt arbete genom att tilldelas Söderbergsska stiftelsernas medicinska journalistpris på 150 000 kronor.

Arne Stråby

RÖKANDE POLITIKER I SVEDALA

Två medlemmar i VISIRs Skånedistrikt bor i Svedala i Skåne, Siv Malmberg och Gertie Nordqvist. De har länge varit bekymrade över att det finns ett rökrum i kommunhuset trots att det är flera av personalen och även politiker som protesterat mot detta.

För ett år sedan skrev vi ett brev till politikerna och adresserade det till kommunstyrelsens dåvarande ordförande. Ett av de politiska partierna hade ungefär samtidigt skrivit en motion om rökrummet. Ingen av dessa skrivelser har blivit besvarade. Jag, Siv Malmberg, skickade i höstas ett brev enligt det förslag som Göran Löfroth ställt samman för oss VISIR-are och som vi kunde använda för att påtala att kommunförbundet faktiskt vill att kommunerna skall verka för tobaksfrihet. Inte heller detta brev har till dags datu besvarats.

Svedala fick en ny politisk ledning efter valet och vi trodde att något skulle hända men tyvärr så visade det sig att den nya ordföranden var lika ovillig att ta tag i saken.

Under hösten har kommunen fått en ny kommundirektör och hon har

enligt tidningarna intresserat sig för frågan om rökfrihet. Politikernas motstånd kvarstår fortfarande.

Siv och Gertie begär då att få träffa kommunstyrelsens ordförande Gunilla Nordgren för att få henne att ta tag i problemet. Då visar det sig att hon är rökare liksom den förre ordföranden! När vi tar upp frågan om personalen som skall städa och hålla rent i rökrummet och om inte deras fackliga företrädare har protesterat så får vi veta att även hon är rökare! Gunilla Nordgren säger också att hon anser detta vara en tjänstemannafråga (en fråga som rör personalen efter vad jag förstår att hon menar) men det är ju politikerna som förhalat frågan.

Tillsammans med oss kom en reporter från tidningen Skånska Dagbladet till sammanträffandet och en artikel med bild kom in i tidningen. Frågan blev även uppmärksam i Sveriges radio genom att reportern Lotta Malmstedt kontaktade Siv och intervjuade henne. Lotta hade även kontakt med Björn Jönsson och Gunilla Nordgren (före och nuvarande ordförandena). Intervjuerna sändes i radion i P1 den 13 december. Det har kommit flera positiva reaktioner från olika håll på "att vi har tagit tag i detta problem.

Men än har inget hänt. Politikerna har kvar sitt rökrum utrustat med kaffekokare och ett stort sammanträdesbord. Utanför finns toalett och kapprum för besökare. Dit kommer alltså tobaksrök ut var gång dörren öppnas, för trots att extra utsug installerats så stannar rökluft kvar i

rummet kunde vi konstatera trots att vi var där på förmiddagen.

Vi har också försökt få reda på om ett rökrum får lov att vara inrett på detta sätt, men det finns enligt Arbetsmiljöverket inga bestämmelser om detta. Deras bestämmelser gäller bara för restauranger etc. Vid kontakt med Länsstyrelsen säger man sig där inte ha något med rökrum att göra.

Vi kommer att fortsätta att trycka på för att få frågan löst och rökrummet bort, och vi har stort stöd från en stor del av personalen men tyvärr är det så att man i sådana här fall vill vara anonym och är rädd om sitt arbete. Det vore intressant att få veta om det är fler orter som har liknande problem och hur ni i så fall har kommit till rätta med frågan

Gertie Nordqvist och Siv Malmberg VISIRs Skånedistrikt

Rökrummet i kommunhuset i Svedala

Foto: Elisabeth Sandberg / Skånska Dagbladet.

Världscancerdagen på Cancerfonden

Världscancerdagen den 4 februari uppmärksammades genom ett seminarium, som Cancerfonden bjöd in till i fondens lokaler på David Bagares gata i Stockholm. Riksförbundet VISIR, som ingår bland fondens huvudmän, var förstas också inbjudet och närvarande.

Professor Bengt Westermarck, som är ordförande i Cancerfondens forskningsnämnd, gjorde en översikt av forskningen bakåt och framåt i tiden. Roger Henriksson,

som är professor i Umeå, talade om lungcancer och om varför allt fler kvinnor blir offer för denna tidigare främst manliga sjukdom. Han framhöll att våra kunskaper om tobakens skadeverkningar är stora, men vi behöver mer kunskap om varför människor "inte gör som doktorn säger", alltså psykologiska faktorer. Från Centrum för tobaksprevention talade docent Asgeir Helgason om hur man kan minska tobaksbruket. Hur är det med skrämset, kan det fungera bättre än vi har trott? Det finns tecken på detta. Från regeringen deltog folkhälsominister Maria Larsson och redogjorde i sitt anförande för regeringens

politik för en bättre folkhälsa och tobaksprevention. Hon framhöll att barn och ungdom är en prioriterad grupp. Regeringens mål är att 2014 ska alla barn ha rätt till en rökfri uppväxt. Hon aviserade även en översyn av tobakslagen.

Efter anförandena vidtog en paneldiskussion mellan Westermarck, Helgason och Fredrik Söderhielm från En rökfri generation.

Seminarieret bevisades av ett 40-tal deltagare.

Arne Stråby

Rökfri arbetstid i kommuner

Allt fler kommuner beslutar om rökfri arbetstid för sina anställda. Rökfri arbetstid innebär att rökning inte får ske på betald arbetstid, t.ex. på kortare kaffe- eller fruktraster, men det är fritt fram under lunchrasten på avstånd från arbetsplatsen.

Införande av rökfri arbetstid har stora fördelar för både den rökande anställda och arbetsgivaren:

- den rökande anställda minskar rökandet eller slutar helt vilket ger förbättrad hälsa och ett längre liv;

- arbetsgivaren får anställda som arbetar hela arbetstiden och blir friskare. En rökares ökade sjukfrånvaro och självtagna rökraster kan kosta arbetsgivaren tiotusentals kronor per år.

Riksförbundet har identifierat drygt trettio kommuner som har infört eller har beslutat införa rökfri arbetstid (se separat lista). Det kan finnas flera och om du som läsare av detta känner till någon annan så meddela VISIR:s kansli.

Riksförbundet genomförde under 2007 en medlemsaktivitet varvid en medlem i varje kommun (utom redan rökfria) ombads skriva till sin kommun och fråga om hur långt planeringen för rökfri arbetstid kommit. Sammanlagt 141 medlemmar aktiverades. Några få meddelade inom kort tid att de inte hade möjlighet att skriva och för dessa utsågs ersättare. Drygt 60 medlemmar har meddelat att de skrivit till sin kommun och de flesta har fått svar som VISIR tagit del av. De kommuner som inte svarat inom drygt ett halvår har kontaktats per telefon.

Svaren från kommunerna är varierande. Genom svaren kunde ytterligare sju kommuner med rökfri arbetstid identifierats utöver de som varit kända genom olika andra källor. Dessutom finns det ett antal kommuner som anger att rökfri arbetstid är under planering på olika stadier. Många svarar dock att rökfri arbetstid inte är planerad eller har diskuterats, men att frågan aktualiserats med brevet till dem. - Vi kan fråga oss om hur många fler kommuner som hade aktualiserat rökfri arbetstid för kommunanställda om alla ombedda VISIR-medlemmar hade skrivit till sin kommun.

Göran Löfroth

Kommuner som infört eller har beslutat införa rökfri arbetstid

Alvesta	1 jan. 2007
Bräcke	1 jan 1992
Dorotea	1 mars 2008
Falun	1 jan. 2008
Forshaga	1 juli 2006
Halmstad	1 mars 2008
Hudiksvall	15 juni 2007
Hörby	1 jan. 2006
Höör	1 sept. 2004
Karlshamn	1 juli 2006
Knivsta	1 april 2007
Lerum	1 jan. 2007
Lysekil	1 jan. 2007
Mellerud	1 jan. 2007
Mora	1 jan. 2007
Motala	1 juli 2007
Munkfors	26 mars 2007
Nykvarn	1 jan. 2006
Orsa	1 juli 2008
Ovanåker	1 juli 2007
Oxelösund	1 jan. 2007
Rättvik	1 jan 2008
Simrishamn	2008
Skinnskatteberg	1 okt. 2008
Skurup	1 juli 2008
Söderhamn	1 okt 2007
Tyresö	1 jan. 2008
Vaggeryd	1 nov. 2008
Värnamo	1 aug. 2007
Ånge	1 jan. 2008
Älvdalen	1 jan. 2006
Älvkarleby	1 jan. 2007
Örnsköldsvik	1 jan. 2007
Östhammar	1 jan. 2009

**Nu finns
VISIR
som reflex!
Använd den!**

Tisdagen den 30 okt. 2007 skrev Alexandra Pascalidou en tankvärd kolumn i Metro, **"Cigaretten ingick aldrig i min självbild"** Kolumnen som VISIR fått tillstånd att publicera handlar om att hon insett att hon dagligen har konsumerat döden i en liten ask. Det finns anledning att fundera över detta självbedrägeri som hon och andra sysslar med och vad vi tillsammans kan göra åt det.

Döden i en liten ask

Hurra, hurra, det var så bra när de förbjöd rökningen i Sverige. Tycker jag nu. För jag har nämligen slutat röka. Jag fimpade för fyra dagar sedan. Det sammanföll visserligen med att jag insjuknade i influensa och knappt kan gå eller stå, än mindre andas eller tala.

Förr har det dock inte varit något hinder. Men jag har varit en mycket märklig rökare, av den hycklande sorten, som hatade röklukt men själv kunde njuta av en cigarett. Genom alla år och trots att jag dagligen har konsumerat döden i en liten ask har jag aldrig identifierat mig som rökare. De stackarna hade i min föreställningsvärld gula tänder, grå kinder, askfärgat hår och hostade som rostiga brödrostar. Själv är jag ju en gammal elitgymnast, en som tränat allt från yoga till jujutsu och thaiboxning.

I min självbild ingick aldrig en cigarett i mungipan. Jag tillhörde det fria, friska, starka släkte som kunde unna sig någon cigarett till fikaten, brunchen, lunchen, middagen, före eller efter flygresan, efter filmen, före föreställningen, under skrivandet, efter jobbet, till drincken eller som ett utropstecken efter de magiska små stunderna i livet. Så lurade jag mig själv.

Ändå hade jag egna rökregler. Jag rökte aldrig i rörelse. Aldrig gående på gatan, aldrig utomhus i minusgrader, aldrig i sängen, för jag avskyr röklukt.

Nu däremot doftar jag persika (av sköljmedlet) och Vicks Blå av de dagliga doserna halstabletter jag

Klänningar och kaftaner som alla kanelbullar och cigarettsubstitut kan få plats i. Men det är inte mitt tjockare jag som utgör klimathotet utan alla dessa hänsynslösa kedjerökare som står längs trottoarerna och blåser ut rökringar på oss stackars fyra dagar gamla icke-rökare. De står där i regn och rusk, vid ingångar och utgångar och besudlar min rena storstadsluft. För varje andfått steg jag tar ökar min aversion mot rökarna. Det var nog ändå bättre förr. När de rökte

Den blivande mamman *Alexandra Pascalidou* meddelar till VISIR att hon fortfarande är rökfri.

drar i mig. Nu är jag fri från nikotinslaveriet och glad över alla rökförbud, för nu kan man äntligen andas inomhus. Utomhus däremot ligger rökdimmorna tunga. Snacka om miljöförstöring.

I morse släpade jag mig återigen ut för att storhandla, det går nämligen åt enorma mängder mat och godsaker när man slutar röka.

På fyra dagar har jag bunkrat upp fettreserver för alla kommande tunga vintrar. Snart måste jag ut och shoppa sluta-röka-kläder.

inomhus i sina gaskamrar och vi andra kunde njuta av luften som då fortfarande var frisk. Det var nog ändå bättre förr när jag rökte och visste att det var mina egna bloss som skulle bli min död en dag, inte en simpel promenad till snabbköpet.

PS Ursäkta gnället. Det är typiskt icke-rökare, och jag vill vara som de. Alla sluta-röka-tips välkomnas varmt. Ni som ser mig smygröka, snälla, skäll ut mig.
 DS

Regeringen tillsätter ANT-sekretariat

Den 1 februari inledde regeringens nya ANT-sekretariatet sitt arbete. ANT står för alkohol, narkotika och tobak, men även frågor om dopning ingår i sekretariatets arbetsområde.

Sekretariatet ska bestå av fyra personer och leds av kanslirådet Martin Färnsten. VISIR har kontaktat honom för att få direkt information om vad man hoppas kunna uträtta. Så här svarar han:

- Regeringen har tillsatt sekretariatet för att ansvara för en övergripande samordning av regeringens politik inom området alkohol, narkotika, tobak och dopning. Genom en ökad samordning anser vi att myndighetsstyrningen kan bli tydligare och effektivare. Departementen har ansvar för olika delar, och det är viktigt att vi informerar och uppdaterar på vad som sker, så att statens insatser görs utifrån ett helhetsperspektiv på det förebyggande arbetet.

- Regeringskansliet och myndigheterna har olika roller och det handlar inte om att vi gör samma sak. Regeringens och riksdagens roll är att utveckla politiken och se till att myndigheterna ges rätt förutsättningar. Myndigheterna, däribland Folkhälsoinstitutet, har ett ansvar för genomförandet - i det här fallet av de handlingsplaner som riksdagen har fastställt.

**Martin Färnsten och hans medarbetare Susanne Kuritzén arbetar vid regeringens nya ANT-sekretariat.
Foto: Mats Bäckelin, Socialdepartementet.**

- Hur ser ni på frivilligorganisationernas uppgifter i sammanhanget?

- Frivilligorganisationerna är mycket viktiga i detta arbete. Från ANT-sekretariatets sida planerar vi att årligen genomföra länsarrangemang där vi inbjuder bland andra frivilligorganisationerna att diskutera och ge återkoppling på den politik som förs. Därigenom kan sekretariatet bli en viktig länk mellan centrala beslutsfattare och lokala frivilliga krafter. Och detta tror jag är avgörande för hur vi lyckas med uppdraget.

- Senare i vår presenterar regeringen det nyirnrättade rådet för ANT-frågor

på en stor uppstartskonferens. Från sekretariatets sida jobbar vi nu med ett åtgärdsprogram som redovisar regeringens samlade politik. Vi är redan idag ute mycket i landet och träffar olika aktörer på området. I höst kommer vi att genomföra de länssträffar som jag redan har nämnt. VISIR hoppas att en hel del kan komma ut av detta och står givetvis till förfogande för att delta i konferenser och andra sammanhang.

Arne Stråby

Ju mer dina sparpengar växer, desto mer hjälp hamnar i andras fickor.

När du sparar i Humanfonden går varje år 2% av din fondförmögenhet till Riksförbundet VISIRs livsviktiga arbete, och 98% till dig. Vi försöker naturligtvis få dina pengar att växa så mycket som möjligt för att Humanfonden ska vara en bra affär för dig, men också för att så mycket hjälp som möjligt ska hamna i andras fickor.

Hittills har Humanfondens kunder bidragit med nästan 400 miljoner till ideella organisationer. Nu hoppas vi innerligt att Humanfonden får massor av nya sparare, att värdeutvecklingen blir minst lika bra som tidigare och att vi kan förmedla 400 miljoner till.

Minst.

HUMANFONDEN I SAMARBETE MED VISIR

BANCO

TEL 0200-23 00 40 • WWW.BANCO.SE

KONTAKTA BANCO FÖR RÅDGIVNING, INFORMATIONSBROSCHYR OCH FAKTABLAD. AKTIEMARKNADEN GÅR UPP OCH NER OCH VÄRDET PÅ ETT FONDINNEHAV KAN DÄRFÖR UNDERSKRIDA DET INSATTA BELOPPET. HISTORISK AVKASTNING ÄR INGEN GARANTI FÖR FRAMTIDA AVKASTNING.

Sprid SKURT PÅ DVD

För att kunna sprida fler DVD-filmer har priset sänkts från 125:- till 95:-/st. Porto tillkommer. Det finns 2 versioner. Mycket bättre utan tobak, för låg- och mellanstadium i 3 delar och 2 delar för högstadium och uppåt. Programledare i bägge är den populära Ingamay Hörnberg.

In Memoriam

Blekinge VISIR-distrikt gick in i 2008 utan vår mångåriga medlem Harry Moscan. Harry avled i somras och vi saknar hans upprepade insatser i olika angelägna frågor i avsikt att åstadkomma minskat tobaksbruk.

Harry hade en otrolig förmåga att framföra sina synpunkter så att det blev resultat i önskad riktning. Han lyckades göra det på ett sådant sätt att hans motståndare gav sig utan våldsamheter.

Precis så borde vi alla arbeta i tobaksfrågor: skriva insändare, gå på massmediajournalister, ställa upp på intervjuer, tala med innehavarna på näringsställen, med tobaksförsäljare, med rektorer om rökning på skolgårdar, tala om rökning vid entréer till sjukvårdsinrättningar. Vi saknar Harry men vi glädjer oss åt att till hans minne ha kvar hans skapelse: Antidrogparty i Karlshamn!

Claes Lindemark Ordförande i Blekinge VISIR-distrikt

Harry var medlem i VISIRs Skånedistrikts styrelse i flera år och var aktiv på mässor där VISIR medverkade.

År 1998 flyttade Harry till Karlshamn. Han blev styrelsemedlem i VISIR i Blekinge. Där började han aktivt att kämpa för rökfrihet. Politikernas beslut att bygga rökpaviljong på Vaggaskolan undersöktes av Harry och skrinlades. I juli 2006 fick han igenom att anställda i Karlshamns kommun inte fick röka på sin arbetsplats.

Hans idé att ordna tobaksfria aktiviteter för ungdomar började år 2001. Dessa ordnades sedan varje år tillsammans med kommunen, IOGT-NTO och andra föreningar i Karlshamn. Även under 2007 engagerade han sig i detta.

För sitt stora arbete mot tobak fick han ta emot en stor summa pengar, dessa lämnades över till personer som skulle föra arbetet vidare.

Det är med förhoppningar att ingen skall glömma Harrys idoga arbete mot tobak. En duktig och kär vän har gått ur tiden och vi som fick glädjen att lära känna Harry kommer att minnas honom med saknad.

Harry Moscan avled den 13 sept 2007. Frid över hans minne.

Siv Malmberg för VISIRs Skånedistrikt

EGON LINDSTRÖM, ordförande i VISIR Gotland, avled i januari. Vice ordförande Sune Lindqvist, kassören Anne-Marie Franzon och ledamot Folke Fredin deltog i begravningsgudtjänsten den 18 januari.

Lungsjukdomen kol kostar det svenska samhället nio miljarder varje år.

Åtta procent av Sveriges befolkning, omkring 700 000 människor, lider av kol, huvudsakligen som en följd av rökning. Studierna har presenterats i en avhandling från Karolinska institutet.

Nikotinläkemedel i affären

Nyligen trädde handel med nikotinläkemedel i kraft. Det blev det tillåtet för andra handlare än Apoteket att sälja nikotinläkemedel och en marknad på nära en halv miljard per år öppnades att konkurrera om.

Socialminister Göran Hägglund anser att förändringen stärker det hälsobefrämjande arbetet mot tobak:

- Det ska självklart inte vara svårare att få tag i nikotinläkemedel än att få tag i cigaretter och snus, säger han.

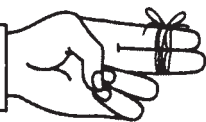
Andra folkhälsoengagerade är mer tveksamma och menar att det återstår att se om ökad tillgänglighet till nikotinläkemedel verkligen kommer att påverka tobaksvanorna i vårt land. I andra länder, t ex Danmark, som gått samma väg har någon minskning av tobaksbruket inte kunnat uppmätas som effekt.

De regler som gäller från och med den 1 mars är att en näringsidkare som vill bedriva handel med nikotinläkemedel först måste anmäla handeln hos den kommun där handeln ska bedrivas. Det är förbjudet att sälja eller tillhandahålla receptfria nikotinläkemedel till den som inte fyllt 18 år. Kommunerna ska ansvara för att kontrollera att näringsidkarna följer gällande regler, men det blir Läkemedelsverket som får ansvar för den övergripande tillsynen.

Enligt en rundringning som nyhetsbyrån TT gjort är intresset stort bland dagligvaruhandlarna för att börja sälja nikotintuggummi, -plåster och övriga produkter som nu släpps fria. Imorgon, måndag, börjar försäljningen i ca 650 Coop-butiker runt om i landet. Redan på lördagen startade försäljningen i en del ICA-butiker. Andra ICA-butiker börjar imorgon och ytterligare andra längre fram. Inom Axfood-koncernen - dit Willys, Hemköp, Prisextra och Tempo hör - kommer ca 500 butiker att sälja nikotinläkemedel så fort de fått speciella skap att förvara produkterna i.

Publicerat den 2 mars 2008
Tobaksfakta

SLUTA-RÖKA-LINJEN

RING 020-84 00 00

Cancerfonden, Folkhälsoinstitutet, Hjärt-Lungfonden, Apoteket AB och Centrum för Tobaksprevention

Obama kräver att USA antar tobakskonventionen

Den demokratiska presidentkandidaten Barack Obama uppmanar tillsammans med ett flertal andra senatorer president Bush att sända WHO:s tobakskonvention till senaten för ratificering. Mer än tre år har gått sedan USA i maj 2004 undertecknade ramkonventionen om tobakskontroll, men sedan dess har inget hänt.

Hälsodepartementet har signalerat sitt stöd för konventionen, men trots ett flertal uppmaningar från senatorer har George W Bush ännu inte låtit senaten ta ställning till om USA ska ratificera. Idag har 152 länder (bl a Sverige) ratificerat, vilket innebär att de

förbinder sig att införliva konventionens bestämmelser i sin egen lagstiftning.

Under ledning av senatoren Dick Durbin har nu Barack Obama och en rad andra senatorer skrivit ett brev till presidenten där de uppmanar honom att så snart som möjligt låta senaten besluta om ratificering. Senatorerna framhåller att över 438 000 amerikaner om året dör av tobakrelaterade orsaker och att tobaken skapar en världsomspännande epidemi av fattigdom, sjukdom och död.

"**Ramkonventionen** är en historisk möjlighet att skydda dagens och morgondagens generationer både här hemma och i andra länder från de fruktansvärda konsekvenserna av tobaksbruk. USA måste anta utmaningen att förvandla denna möjlighet till verklighet", skriver senatorerna.

Källa: www.allamericanpatriots.com

Publicerat den 6 mars 2008

Nätverket för Tobaksprevention

VISIR, tfn 08-591 28 211,

E-post: visir@telia.com

www.visir.a.se

Cancerfonden, tfn 08-744 10 00,

www.cancerfonden.se

Hjärt-Lungfonden,

tfn 08-566 242 00,

www.hjart-lungfonden.se

En Rökfri Generation,

tfn 08-10 93 00,

www.nonsmoking.se

Läkare mot tobak, 08-677 10 90

Lärare mot tobak, 08-677 10 90,

www.teachersagainsttobacco.org

Sjuksköterskor mot tobak,

tfn 08-677 10 90

Stiftelsen Laryngfonden,

tfn 08-655 40 01

Farmaci mot tobak,

tfn 08-677 10 90

ÅRSMÖTE I VÄST

Visir i Göteborg har årsmöte tisdagen den 1:a april 2008 kl 18.00 på "Panache" Kungspors-avenyn 29.

Hjärtligt Välkomna

"Ring gärna VISIR:s telefon i Göteborg, 031-24 63 99, det är viktigt att engagera sig mot tobaksbruket"

Odontologen i Göteborg, är en plats dit många vänder sig för att få sina tänder lagade. Men efter en behandling suger det tydligen i många rökare. På entredörren finns en skylt tydligt uppsatt, i flera exemplar. Rökare kan inte läsa! Det innebär att personer som inte tål rök tvingas gå genom rökluften.

TV4 i ny sluta-röka-kampanj

Sluta röka med tv4.se är en ny sajt för alla som är intresserade av rökstopp. Sajten ska ge fakta och tips, men satsar framför allt på att inspirera rök-slutare med hjälp av kända musikartister och komiker. Ewelina Sewerin, TV-känd från Idol 2007, ska sluta röka och flyttar över sin blogg från Idolsajten till TV4:s sluta.roka.sajt. Där kommer även sångartisten Kayo att blogga.

Komikerna Hannes Hervieu och Johan Uddenberg ska medverka med glimtar från turnélivet och andra bidrag. Dessutom ska rök-slutare kunna dela mid sig av sina tips och erfarenheter till varandra.

Tobaksfakta

Tobaksrökning blir aldrig hänsynsfull

"Rökare i skogen" och alla andra rökare och icke-rökare måste inse att tobaksrökning är och kan aldrig utövas hänsynsfullt.

Tobaken drabbar i första hand rökarna men i andra hand ickerökarna, det vet till exempel Hagge Geigert i sin himmel. Därför är det mot

tobaksbranschen och deras cyniska spekulation i människors ohälsa vi rökare och icke-rökare ska rikta vår ohälsa. Det var olyckligt att utomhusserveringar undantogs från tobaksfri-reformen 1:a juni 2006, men informellt kan vi tillsammans komma överens om att rätta till den olägenheten.

Bo Hellgren
RÖKARE MOT TOBAK

Öppet möte

Välkommen till VISIR i Stockholm-Uppsala Öppet föreningsmöte torsdagen den 24:e april 2008 kl. 19.00
Plats : Olof Palmes Gata 25 vid Norra Bantorget i Stockholm

Vägbeskrivning :
<http://www.hitta.se/Search-Combi.aspx?vad=&var=olof+palmes+gata+25+stockholm>

Journalisten Charlotta von Zweigbergk, berättar om sin nyutkomna bok "RÖKT" och om att hon själv rökt och nu har slutat.

För ytterligare information och för eventuella ändringar hänvisar vi till vår hemsida :
<http://www.visir.a.se/Sthlm20061113.htm>
Bo Hellgren, 08-81 83 62

Lösningen till korsord 10 från december 2007

				LEH -87	SÖCKER	LÄNGD SÄNN TILL	HÄR BOMT LÄNGE	ÖMSING TÄNNIS	DAVDET	GLÖDRE RÖKDE
					S	J	U	N	G	S
					R	U	T	A	R	K
					U	L	V	A	R	
					S	L	I	T	N	A
					V	I	O	L	E	T
					B	R	A	V	Ä	G
					R	E	F	E	D	E
					A	N	K	A	D	E
					N	V	B	A	S	F
					D	R	I	V	A	S
					V	I	S	I	R	V
					A	T	T	A	N	A
					R	U	I	S	O	R
					N	A	G	E	L	B
					A	L	F	I	L	M
					R	E	P	G	Y	M
					E	R	I	K	G	A

Om CO-testerna

Majoriteten av de 111 835 CO-testerna har utförts på publika platser under HELP-kampanjens informationsturné runtom i Europa. Ingen har exkluderats från att göra testet och åldrarna på testdeltagarna sträcker sig från 5 år upp till hela 106 år. 53 procent av dem som har testats var män och medelåldern på deltagarna 32,1 år.

Resultatet av denna rapport inkluderar 111 835 tester tagna

under projektets första ett och halvt år som har datalagrats. Sedan dess har ytterligare 90 000 tester tillkommit och en fullständig rapport kommer att presenteras vid kampanjens slut när alla tester förts in i databasen.

I Sverige har HELP-COMET-tester utförts vid olika aktiviteter i en rad städer som Göteborg, Eskilstuna och Västerås. Kampanjen har besökt universitet, högskolor och gymnasier i bland annat Stockholm, Luleå, Örebro och Jönköping. Tester har också genomförts under en sommarturné där kampanjen besökte

bland annat Visby och Böda Sand på Öland. Ytterligare tester är planerade inklusive en ny sommarturné 2008.

VISIRs 11:de korsord

Vart är vi på väg? Vi åker mot stad vars namn betyder dröjsmål på latin.....					LH -08	TV-Lowe	Ej uttalat	Gör lycklig?	Nils Emanuel Karlsson	Lugn Mynt	Flicknamn	Bakdelen
					Nyponblomma							
					Valuta i forna DDR							
	Be-stäm	Kanske kort	Kort & rund	Först	Visar trycket							
										Är ordrik		
						Läte				Näkter-		
Dam				Schultz som sjunger	Fasad Lejon							
Sverige							Skönja				Anders som målade kullor	
Yttre							Värde					
		Farm					Utväxt på träd					Okänd
Lade kort								Läge		Zink		
Låta få										Lyfter ås		
Som osv					Jordfärg	Boxar-Sonny	Motion med -Chi					
			Populär perenn	Sthlms-ö 1 000				Te m. Grey				Meter
Rolf, generalsekr för Vasaloppet								Efter-som	Led Sist			
Jonas ny VD för Vasaloppet	Borås tidning	Guld		Dubbel-Aktuell Lena			Flicka Ögonont				Röra	
						Nästa			Stal Agn			
						Alias						
Sma-last								Många i Midsomer Streck				
Formninne SO om Uppsala med skrift om bl a Karl Knutsson	Riksdag & Dep.				Många i Holland A A A							Härk
	Sjukdom					Beröm-de						
								Ytterst på ledning				

Korsord från kansliet

Leili Hägg har konstruerat även detta korsord för VISIR's läsare.
Lösning nr 11 publiceras i nästa nummer av VISIR Aktuellt juni 2008.

Riksförbundet VISIR
Hälsans Hus
Fjällgatan 23B
116 28 Stockholm

Kansliet kan andas ut

VISIR har ekonomiska bekymmer. Vi har många trogna medlemmar men har lite svårt med nyrekryteringen.

Vi betyder en hel del för attityder mot rökning och annat tobaksbruk, men för att kunna bedriva verksamhet behöver vi en tidning och ett fungerande kansli. Kansliet är bemannat (bekvinnat?) tre dagar i veckan.

Som väl är har vi en del stöd från samhället. Men statsbidraget har länge legat i stöpsleven, och Folkhälsoinstitutet som fördelar anslag har bara kunnat säga ungefär "vi vet inget om hur det blir i fortsättningen".

Men för i år har vi nyligen beviljats bidrag. Hälften av det har vi fått nu, och den andra hälften får vi i höst. Både kassören och kansliets personal kan alltså andas ut tills vidare...

En annan viktig inkomstkälla för VISIR är det faktum att många medlemmar (och kanske andra också?) sparar i Banco fonder. Därifrån går en del avkastning till VISIR. Det är Banco Humanfond som har detta system. Vi som sparar där får ange vilken organisation man vill stödja, och då anger vi VISIR. Dessa bidrag varierar men ger i genomsnitt ungefär 30 000 kronor per år, som utbetalas i februari varje år. Passande nog är det den 14 februari, Alla hjärtans dag. Det är ett 60-tal ideella organisationer som får stöd på detta sätt.

Totalt är det hitintills nästan 400 miljoner som har gått ut till organisationerna. Dessa blir inbjudna till en årlig informationsträff, och då delar man också ut inramade diplom där beloppet anges. På VISIR:s kansli sätter Ragnhild och Leili upp dem på väggen,

och just nu finns det 11 diplom där. Börsen går visserligen upp och ner, men i genomsnitt är det klart uppåt, ett sparande med god avkastning. Om fler av våra sympatisörer sparade i Humanfonden kunde vi få en ökande andel av alla de miljoner som fondsparandet genererar till frivilligt arbete. Det är en etisk fond, där man inte riskerar indirekt stöd till alkohol- och tobaksindustrin, och inte heller vapenindustri eller något som har med barnarbete att göra.

**Ragnhild Berglund och Leili Hägg vid väggen där VISIR:s diplom från Banco Humanfond samlas.
Text&bild Arne Stråby**

Riksförbundet VISIR (Vi Som Inte Röker) är en ideell förening, politiskt och religiöst fristående, som är helt beroende av medlemmarnas stöd. VISIR arbetar för fler rökfria miljöer och för att ingen mot sin vilja ska utsättas för tobaksrök. Tillsammans med sina läns- och lokalföreningar bedriver VISIR ett informations- och opinionsbildande arbete runt om i landet.

BLI MEDLEM NU! Årsavgift, som inkluderar 4 nr av VISIR Aktuellt, huvudmedlem 150 kr, familjemedlem 30 kr, ungdom upp till 25 år 50 kr, skolor och organisationer 300 kr. Postgiro 60 94 07-2.

Adress: VISIR, Hälsans Hus, Fjällgatan 23 A, 116 28 Stockholm.

Tel 08-591 282 11, E-post:visir@telia.com Hemsida: www.visir.a.se